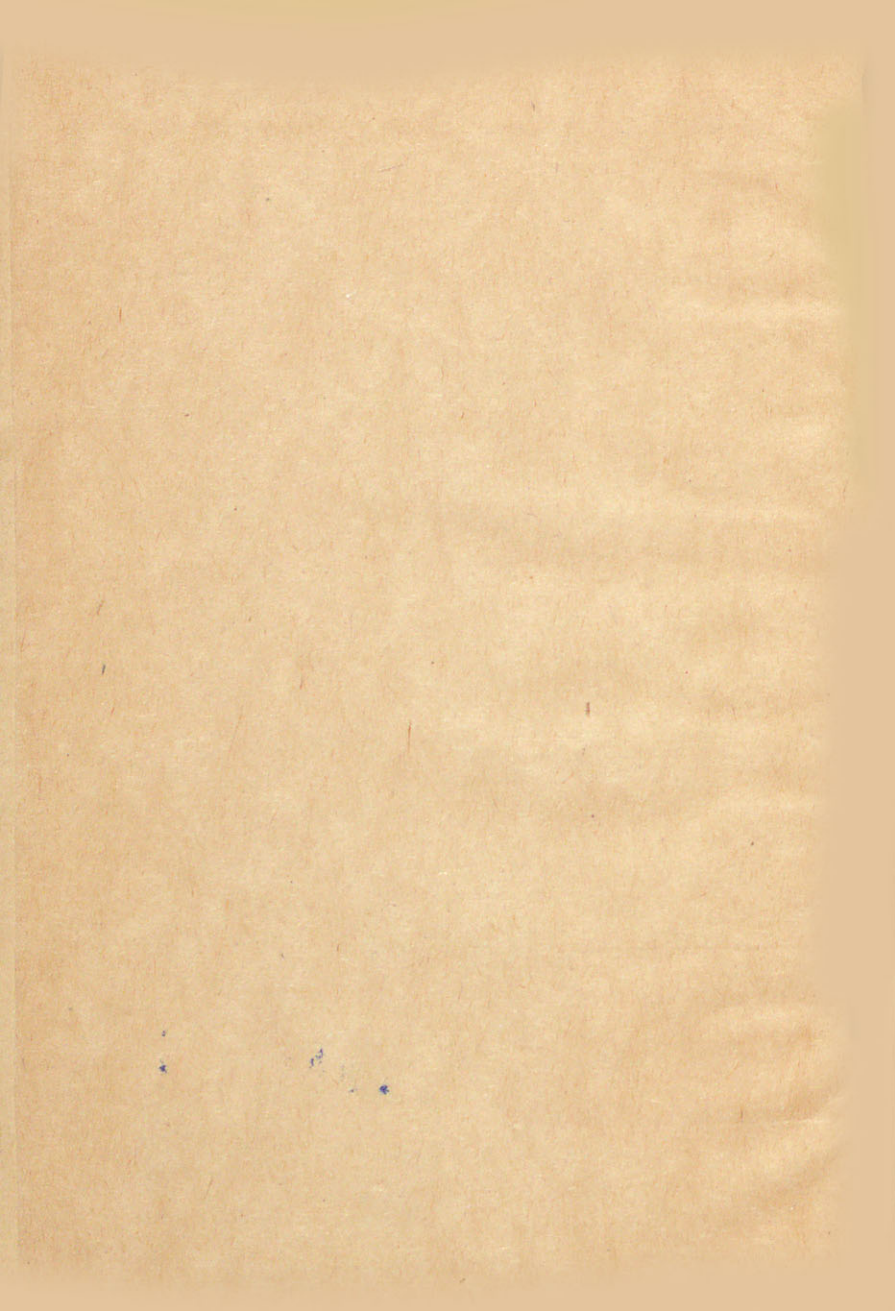

628

82 .
—
U-33

2011

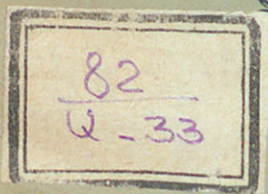

567

ԱԼՊԻՕՆԻ ՊԱՐՏԵԶԷՆ

ՆՄՈՅՇՆԵՐ
ՄԵՐ ՕՐԵՐՈՒ ԱՆԳԼԻԱՅԻ ԲԱՆԱՍՏԵՂԾՆԵՐԷ

Թարգմանեց
ՅԱԿՈՐ ՄԱՐԹԱՆԱՆ

2003

Ս Օ Ֆ Ի Ա.
Ջպագր. Պ. Պալեզեան
1929

82

Ա-33

413

ԱԼՊԻՕՆԻ ՊԱՐՏԵԶԷՆ

ՆՄՈՅՇՆԵՐ
ՍԵՐ ՕՐԵՐՈՒ ԱՆԳԼԻԱՅԻ ԲԱՆԱՍՏԵՂԾՆԵՐԷ

Թարգմանեց
ՅԱԿՈԲ ՄԱՐԹԱՆԱՆ

Ս Օ Յ Ի Ա
Տպագր. Պ. Պալըզեան
1929

34745-6.1.

17894-59

✓

Բնագիրներու իրաւունքը վերապահուած է
Անգլիացի հեղինակներու եւ հրատարակիչներու:

ԹԱՐԳՄԱՆԻՉԷՆ

Հոս՝ ոչ մէկ խօսք Անգլիերէնէ կատարուած մեր թարգմանական գրականութեան աղքատութեան մասին: Այս գրքոյկը ֆինլին նպաստ մ'է այդ մերկութիւնը գէթ ցնցոտիով մը մասամբ ծածկելու:

Նմոյշներու այս հաւաքածոյին մէջ ընդունուած են այն բանաստեղծները որոնք դեռ ողջ էին Բնդհ. Պատերազմի սկիզբը, որոնց մէջ՝ եւ վիքթորիական գրաշրջանի յամեցած վերջապահները: Կը պակսին աւելի երիտասարդ դէմքեր որոնք թերեւս տակաւին արտադրէին՝ եթէ երբէք անհետացած չլլային 1915է առաջ: Լայն բաժին տրուած է «ձօրձ»եան շրջանին. (այս մակդիրով՝ բանաստեղծութիւններու 4 հաւաքածոներ հրատարակուեցան 1911—1919, ընդհանուր յատկանիշ ունենալով պարզութիւն ու խիզախութիւն): Կան աւելի «նոր»եր, բայց մեր ցանկը լիակատար չէ. դուրս կը մնան դեռ շատեր: Ամերիկացիներ՝ կը բացակային:

Ընտրութիւնը կատարուած է կարճ քնարերգութիւններէ, որոնք անպատճառ հեղինակին գլուխ-գործոցը չեն. բայց հոգ տարուած է որպէսզի կարելի եղած չափով յատկանշական ըլլան: Պահուած է բնագրի ձեւը, ու յանգեբու դասաւորումը: Հայ տաղաչափական ձեւեր յարմարցուած են նիւթի պահանջին: Նմանատառութիւնը (ըլիթրէ'յէն), այդ սիրելի զարդը-Անգլիական բանաստեղծութեան, գործածուած է եւ հոս, տեղ, տեղ: Լեզուի զանազան խորթութիւններէ, մանաւանդ գրաբար յօդէ ու յօքնակիէ, երբեմն կարելի չէ եղած խուսափիլ, իբր հետեւանք երկու անհաշտելի եզրերու — բնագրի հաւատարիմ ըլլալու փափաքը ու անգլիերէնի միավանկ բառերու բազմութիւնը: Տեղ տեղ ալ, թարգմանիչի պատասխանատուութեան տակ, Անգլիացիի պարզ լեզուին ու յոյգերուն իւթան ու թռիչք է տրուած՝ մօտենալ փորձելով

հայ քերթողական լեզուի արեւելեան շռայլանքին ու զգայամոլութեան:

Բնագիրներու հետ բաղդատութեան համար՝ հետաքրքիրներ կրնան դիմել Լոնտոնի Մէքմիլըն Բնկ.եան եւ Բօէթրի Պուքշարի արդի բանաստեղծութիւններու հաւաքածոներուն: Գրքոյկի վերջաւորութեան դրուած են հեղինակներու ու կտորներու անունները, Անգլիերէն լեզուով: Կենսագրական ու յատկանշական քանի մը տող՝ իւրաքանչիւր էջի յատակը:

Թարգմանիչը առհասարակ ջատագովը չէ՝ Թարգմանածոյ բանաստեղծութիւններու, ու Ալպիօնի այսօրուայ անծանօթ պարտէզը հայ ընթերցողին ծանօթացնելու անկշիռ փափաքն էր որ միայն՝ զինք հակասութեան մէջ ձգեց ու միեւնոյն ատեն զօրացուց իր համոզումը, իբր նոր ապացոյց դասելով յաջորդող անարուեստ ու անթռիչ տողերը:

Յ. Մ.

Սօֆիա, 1929 ի ամառ

ԳԵՂԵՑԻԿ ԲԱՆԵՐ

Կը սիրեմ բոլոր բաներն գեղեցիկ,
Զանոնք կ'որոնե պաշտամունքս անմար.
Լաւագոյն գո՛վքը Ասուծոյ անվերջ,
Ու մարդ ալ հապնեալ իր օրերուն մեջ,
Յարգանք կը գրենք հիշատակ համար :

Ե՛ս ալ այժմ կ'ըղձամ յօրինել, սեղծել,
Ու ասով գիտնալ հրնուանքն շինելու,
Հոգ չե քե վաղը այդ գործը քրտի
Դասարկ բառ մը լոկ դալուկ երազի,
Զոր յուզն դեռ պահե երբ մարդ կը զարթնու :

Բապըրթ Պրիճէս.— Անգլիոյ այժմ
ու „Պսակաւոր բանաստեղծ“ը, ծնած
1844ին, որով՝ ապրող քերթողներու
երիցագոյնը. Ունի դասական վեհ գե-
ղեցկութիւն :

ԼՈՅՍ ՔԱՂԱՔՆԵՐ

Լոյս Քաղաքներ, Մական ու Գան,
 Ժամանակի նըժարով,
 Տեւեն ծաղիկ կեանքի մը պահ
 Որ մահանայ մէկ պարով:
 Բայց ինչպէս նոր կոկոնք բերեն
 Նո՛ր խընդու թիւն միւս գարնան
 Ծիշդ նո՛յն խանդով աւեր երկրէն
 Նո՛ր Ոստաններ բարձրանան:

Այս դարունի ո՛չ մէկ ծաղիկ,
 Իր փառքի մէջ չը յիշեր
 Թէ ի՛նչ փորձանք, բաղդ, փոթորիկ
 Խըլեց նախորդ իր քոյրեր:
 Այլ՝ իր տեսքէն՝ ըմբոստ, դըժնէ,
 Յանձնապատան կարճ խելքով՝
 Իր եօթն օրուան կեանքը դընէ
 Անմահներու դահլին քով:

Երբ ժամանակն իր մանգաղով
 Գըթով վարուի մեղի հետ՝
 Մարդ՝ շըլացած կեանքի խաղով,
 Ծաղկի նըման խորագէտ՝
 Ու անտեսած մահ, գերեզման,
 Փըլուզումներ չորս կողմէն,
 Հաստատ ձայնով տայ պատասխան՝
 «Ինչպէ՛ս մեր գործք անմահ են»:

Րիտեղրտ Քիւրլինկ. = Երէց գրա-
 գէտներէ մին, ծնած 1865ին, Կը նը-
 կատուի բրիտանական աշխարհակա-
 լութեան երգիչը: Նոպէլեան պսակա-
 ւոր 1907ի:

ԵՐԲ ԾԵՐԱՆԱՍ

Երբ ծերանաս, մազերդդ գորշ, աչերդ փունով ալ բեռ-
նաւոր,
Գլուխդ հակած կրակին փով՝ ա՛ն այս գիրքը դարա-
կէն վար,
Ու մեղմ կարդա՛, երազելով այն երբեմնի նայուածքը
վառ՝
Զոր ունեին աչերդ աղուոր, զարդարելով սուներներն
խոր:

Քա՛նի փանիք եկան սիրել շնորհն զըւարք փուայտերուդ,
Ու սիրեցին գեղեցկութիւնդ սիրով մը կեղծ կամ նը-
մարիս,
Բայց լոկ մե՛կ այր գիտցաւ սիրել ուխտուոր հոգիդ փու
մարգարիս,
Սիրել վշտե՛րն ալ այլայլած բախժոս դեմքիդ գորովա-
գո՛ւր:

Այսպէս, ուրեմն, խոնարհելով բոց լոյսին փով, հեռուէ
հեռո՛ւն,

Դու փրսփրսայ, քիչ մը սրխուր, քե ինչպէս սերն խո՛յս
է տուեր,

Մազլցելով փութանակի մեր դրացի լեռներն ի վեր՝
Երբալ դեմքը լուռ պահելու աստաշխարհի մեջն հոյ-
լերուն:

Ու. Պ. Երիթս.— Իրլանտացի բա-
նաստեղծ, ծնած 1865ին, Նոպէլեան
պսակաւոր 1923ի. Հաւատարիմ իր
ցեղին՝ համակ թախիծի ազգային
զիւցազնեցական է խոհրդաւոր:

ԶՐՈՅՑ ԼՈՒՍՆԻ ՀԵՏ

— «Ինչե՞ր ես տեսեր, երկնի ա՛ջք Լուսին,
Քու օրով»:

Դու որ մաշեր ես, անցեր լեռ ու ծով»:

— «Ո՛հ, ես տեսեր եմ, յաճախ տեսեր եմ

Հոգեթով

Կամ սըրտմաշ բաներ, խարդախուած ու սին,
Իմ օրով»:

— «Ի՞նչ խոկացեր ես, անթա՛րթ աջք Լուսին,

Պահէ՛ պահ,

Վերէն անցնելով մենիկ հեզասահ»:

— Ո՛հ, խոկացեր եմ, յաճախ խոկացեր

Անում, մահ,

Ազգեր մահամերձ, յիմա՛ր թարմ կամ հին,

Պահէ՛ պահ»:

— «Որքա՛ն ապշեր ես, դիտո՛ղ աջք Լուսին,

Վազքիդ մէջ՝

Ինքնամփոփ այդպէս շրջելով անվերջ»:

— Ո՛հ, շա՛տ ապշեր եմ, յաճախ ապշեր եմ

Կազ ու վէճ

Բուրող ծայներուն՝ մարդոց աղմուկին,

Վազքիս մէջ»:

— «Ի՞նչ նրկատեր ես, խորհո՛ղ աջք Լուսին,

Լալով հոն»:

Կեանքը բան կարժէ՞, թէ ցան է կանոն»:

— «Ձայն նրկատեր եմ, յաճախ նրկատեր

Խե՛ղճ թատրոն,

Ձոր Աստուած պէտք է փակէ տրտազին,

Լալո՛ւմ հոն»:

Թամարս Հարտի.— Մեծ գրագէտ,
Ծնած 1840ին եւ մեռած 1928ին: Ե-
ղած է պայմանադրական կապտու-
ներու դէմ պայքարող ու յռետես:

ՅԱՅԳԱՅԻՆ

Լուսինն դեղնած տուն է մըտեր,
Լապտերն ձեռքին,
Մութ է չորս դին,
Աստղերն հոյլ հոյլ բոյն են դըտեր
Ծովու կուրծքին,
Մէկիկ մէկիկ ժամերն դանդաղ,
Կրեայ-ռաքով կը սողոսկին,
Սիրահարներ սէրէ սուաղ
Կուլա՛ն աւաղ:

Պահերն ծակ ծակ քունն տաղընտեն,
Մինչեւ բանտէն,
Արեւելքի
Ոսկի դռնէն նոր օր ծագի,
Ու անհետին աստղերն վերջին —
Յամեցած հիւր՝ կոչունքէ մը
Հիմնական, —
Ու ժամք թօթունն սեւ սքեմը
Մահնական:

Ու. Ս. Պլանթ.— Ապրած 1840էն
մինչեւ 1922. բանաստեղծ ու արծա-
կագիր. տպաւորուած Արեւելքի, մա-
նաւանդ իսլամական, աշխարհէն:

ԻՐԻԿՆԱՄՈՒՏ

Տո՛ւն, դեպի տո՛ւն՝ դեմի վրնիս հորիզոնեն
Կը քեւածեն վերադարձող հոյլեր տառակ,
Օրուայ յուրեր քրոջքսելեն զան որոնեն
Բո՛յն մը տափուկ՝ նինջի դրան լուռ փլիկ տակ:

Օ՛, անոնցմէ որո՞նք արդեօք գրծեն նամբայ,
Լոյսի աղբի՛ւր ընեն քրթուռն օդի լարեր,
Որո՞նք արդեօք բոյնը ընեն հոգեհրմայ,
— Օ՛, քու բառե՛ր, ինձի ուղղուած քննո՛ւց բառեր:

Էլիս Մէյնըլ. — Կին բանաստեղծ-
ներու նշանաւորներէն, ծնած 1850ին
ու մեռած 1922ին: Եղած է բարի
խորհուրդներու եւ քնքուշ յոյզերու
երգիչը:

ԲԱՆԱՍՏԵՂՄԸ ԵՒ ԲՆՈՒԹԻՒՆ

Քե՛զ կ'աղմբկե, ո՛վ Բընուրիւն, մեր խըմբերզը փերողի,
Դու կը խօսիս երբ կը տիրեն տիւանդորը կամ ձմրան բուխ,
«Բարձրացուցե՛ք, երկրի որդիք, ձեր վառ ձայնը ներքողի՛»
Սակայն, անփառ չեմ մընար ես, նոյնիսկ երբ դադրիք
դուք: »

Յանդիմանուած, կը բոբովենք, սակայն կ'երգերք մենք
նորէն,
Մերկուրի՛ւնըդ, դաւարի՛քդ, դալլալի՛կըդ, շո՛ւնչըդ
զով,
Յասունո՛վըդ կուռին խաղեր բանասեղծին անօրէն,
Ու կ'ըսեղծէ քո՛ւ ոչինչէն, քո՛ւ գոյներով, քո՛ւ բոյրով:

Ուրիշըմ Ուաթսըն.— Վերջացող
սերունդի նահապետներէն, ծնած
1858ին, հետեւող համաստուածեան
բնութենապաշտ հին դպրոցին:

ԾՈՒԱԿԱԼ ՊԼԷՅՔԻ ՄԱՅԸ

Կուռ աւարով բեռնաւոր, արի փառքով սրբազօծ,
 Ու պրտակուած համբաւներով ալ անհուն,
 Եզերքներէ՝ ուր Անգլիա յաղթանա՛կ է կոթողեր՝
 Պիսքայէն վեր նաւատորմը կուգայ տուն:

Կուգան հրպա՛րտ. զա՛րդ տալով նաւու սուգին զիշերուայ
 Որ կը սարսուռայ ծովու այգէն ալ դրժխեմ՝
 Սակաւախօս հերոսներ՝ դալուկ լոյսով ջահերու՝
 Մըռայլ դէմքով կ'առազաստեն ծովուն դէմ:

Վարը՝ փառքով յաղթական՝ ծովակալն է մահամեծ,
 Ու կը հանգչի նաւամարտէն կենսահալ,
 Աղօթելով՝ հայրենի բըլուրները Անգլիական
 Հասնիլ, տեսնել դեռ չը մեռած անգամ մ'ալ:

Լուսածագին անհետող աստղի լոյսէ՛ն ալ տրեւար,
 Գիշերին հետ մեռնող ծայնէ՛ն ալ դողոջ՝
 Մահու այգէն դեղներ է շրքեղանքը գոռ մարտին,
 Մընացեր է վերջին ի՛դօք կեանքին խոնջ.—

«Օ՛, հո՛ն ըլլալ գէթ ժա՛մ մը, երբ քստուերներ նըւագին,
 Ինկող խընձոր արթընցրնէ միջօրէն,
 Օ՛, այդ ժա՛մը երբ՝ կընծին շուրջ կընէ մարդակերպ,
 Ու պարտէզներ ծագող լուսնով կ'երագնեն...

«Միայն տեսնե՛լ երկիրը իմ մանկական յուշերու,
 Ու հոն մոռնալ հողմ ու փրփուր վայրենի,
 Միայն վերջին հըրաժեշտ՝ ծործորներու, եղտիւրի,
 Ու քընանալ դաշտի մ'անկիւն հայրենի:»

Նա կ'աղօթէր երբ տակաւ կեանքի ուժը կ'ըսպառէր,
 Ու կ'երեւէր հըրուանդանը լուրթ, աղօ՛տ,
 Կը պատըռուէր հորիզոն բըլուրներու ծիծաղով,
 Ու ծովափն ալ ծեւը կառնէր իր ծանօթ:

Հո՛ն էր Նեղո՛ւց ու Կըղզի՛, դալարագարդ ավերով,
 Ահա քաղա՛ք, Բըլիմոթեան կայմ ու նաւ...
 Մահու երա՛զ... զի՛ սիրտը սայթաքեցաւ տան սեմին,
 Ու իր սիրած այդ կըղզին ալ մո՛ւլթ հագաւ:

Սըր Հէնրի Նիւպրիթ.— Հայրենա-
 շունչ երգիչ, ծնած 1863ին.— Ծովա-
 կալ Պլէյք 1657ին Սպանիական նա-
 վատորմը ոչնչացնելէ վերջ՝ երբ ու-
 ժասպառ Անգլիա կը վերադառնար
 յաղթական՝ մեռաւ Բլիմոթի նաւա-
 հանգիստի մուտքին:

Ծ Ա Ռ Ե Ր

Ո՛վ երազկոտ ծառեր բարի, տրտմօրօր,
Ահա՛ կուգամ ուխտի սլոր, ցից ճամբէն,
Բերելու ձեզ բուխ նուէրնե՛ր ես այսօր,
Որու փոխան ծառեր բարիք լոկ ջամբէն.
Երբ հաւատքով խընկեմ սիրտըս բարենկզ,
Այիսէ՛ ընեմ փրոռած մարմանդն ու մամուռ,
Ու խորհուրդներս դառնան լարուած ցանց բենկզ,
Հաւաքելու խորհրդաւոր ձեր մամուռ՝
Դուք այն ատեն՝ շընչելով սէր, օդ բուրեան՝
Վա՛ր կաթեցէք դանդաղ հեւքով մը խորին՝
Ձեր զով սի՛ւքը՝ հոգերու վրայ մարդկութեան,
Ձեր զարմա՛նքը՝ իր խաղերու բոսորին,
Ձեր դալա՛րը՝ անյոյս սըրտին իմ վարան,
Ձեր մուժ թօ՛ղն ալ՝ այս աշխարհի ժըխորին,

Հըրպըրթ Թրէնչ.— Ծնած 1865ին
ու մեռած 1923ին, դիցաբանական ու
խորհրդաւոր նիւթերու սիրահար բա-
նաստեղծ, Թախծոտ գրչով,

ԲՆՈՒԹԵԱՆ ԲԱՐԻՈՔՈՒՄ

Գո՛յնե՛ր եմ սիրե՛ր եւ ո՛չ ծաղկի քերք,
Ծիծեռի շարժում՝ բայց քեւերը ո՛չ,
Օրերուս կեսը քապանե՛ր է՝ մերք
Վանելով ինձմե աշխարհը ամբողջ՝

Բայց ինչո՞ւ հիմա մացառի մօտիկ,
Սիրով, զարմանով իմ սիրս կը բերկրի,
Նրբ սեսնեմ զդա՛մ ոսկերով բոսիկ,
Պզտիկ տերեւ օրուայ, գիշերի.

Ինչո՞ւ սա նամբան որ կուգայ դիմեմ,
Զեղծարար աչքով չեմ դիտե՛ր հիմա,
Ուր՝ վերջալոյսին դողունե՛ր դիմեմ,
Միջօրեին ալ քիթեռի շուկայ:

Նրբ կ'ըզամ մե՛ն մի բզզացող մրժեղ
Կե՛անք է խուսափուկ, բայց անհունով նոր՝
Յանկարծ աշխարհ ալ ի՛ր մարմնով ուժեղ՝
Իմ մա՛քսս կըլլայ, ու ես ալ անոր:

Արթըր Սիմընզ. — Յայտնի բանաստեղծ, ծնած 1865ին: Գը նկատուի ֆրանսական խորհրդապաշտ դպրոցի անգլիական վերջապահներէն միին:

Յ Ա Ռ

Մի՛ թառիր իմ վրայ սիրուն թըռչնիկդ իմ,
Սըրտիս ճիւղերը խիստ են երկրուն,
Հակին անոնք միշտ հովերէ ճըղճիմ,
Դէպի Կո՛ր համբոյր ու սէրեր հետո՛ւն:

Մի՛ շիներ թըռչնիկ բոյնըդ իմ վըրայ,
Անհանդարտ ճիւղերս կը փոթորկն քեզ,
Օ՛ սիրուն թըռչնիկ ազա՛տ թըռվըռայ
Օրուան անկաշկանդ նըւագին մէջ հեզ:

Բայց եթէ երբեմն յողնին քու թևեր,
Իրիկուայ զեփիւռին հանդարտած ատեն,
Եկո՛ւր. գըրկե՛մ քեզ, ու իմ տերեւներ
Ծածկոց թող չինեն սիրո՛յ վերմակէն:

ՃՕՐՃ ԲԱՍԷԼ.— Իրլանտացի բա-
նաստեղծ, ծնած 1867ին, խորհրդա-
պաշտ հայրենաբաղձութեան երգիչ:
«Էյ. Ի.» կը ստորագրէ:

ՓՈՔՐԻԿ ՊԱՐՈՂՆԵՐԸ

Նրկինճ՝ փքրոյ ասղերու հետ առանձնացած՝
 Յո՛ւ կ'երազէ. վարի փողոցն ալ գործադուլ՝
 Կը նահանջէ ինկող մութին մէջ ամօքխած,
 Չը լսելու՝ հեռուէ հասնող ժըխորը խուլ :
 Մուք է չորս կողմ. բայց կը յորդի լոյս մը անկէ՝
 Պասուհանէն կապելայի ուր՝ չափովը
 Նրգեհոնին, որ հեռուէն կը նըլագէ՝
 Նրկու տղաք հոն միս մինակ դըրան քովը,
 Վեր բընելով հագուսներնին պատասուհ,
 Կայտուն հոգով, մանրիկ, ուսուն ոտով քերել,
 Պա՛ր կը դառնան, աչքեր՝ անբարբ, սրտեր՝ զեղուն,
 Միտս դեմ դեմի, անհարկնին լուրջ, ու հեւ ի հեւ :

Լորրնս Պիներն.— Ապրող բանաստեղծներու գլխաւորներէն, ծնած 1869ին, Վրժինը տպաւորապաշտ է եղած, տալով մտերմ իկ կեանքի սիրուն պատկերներ :

ԱՂԿԻՈՆ ՔՈՉՈՒՆ

Ծիածանն աղուոր քեզ տուաւ ծնունդ ,
Քու վերայ թափեց իր հարուստ գոյներ ,
Ու քանի իր մօր անունն էր Արցունք՝
Քեզ սովոր ըրաւ զքեզիւ լոյսներ՝
Յաճախել մենիկ լըճակներ խոհուն ,
Եւ ընկեր ըլլալ լացող ծառերուն :

Գընա՛ , ո՛վ թըռչուն փառքի գոյներով ,
Դըտի՛ր սիրամարդ , սիրալով չըքեղ ,
Ու տունդ թող ըլլայ հայելի պարտեզ՝
Ուր մէն մի փետուր թող ցոյց տայ իր գեղ ,
Կամ թառիթ թեւերդ թափ տալով թեթեւ ,
Հըպարտ արքայի պալատին առջեւ :

Բայց , ո՛չ , իմ թըռչուն , դու չե՛ս սընապարծ ,
Դու չունիս գոռոզ , փառամոլ խորհուրդ .
Ե՛ս ալ կը սիրեմ հանդարտ մենավայր ,
Կանանչ ինքն իրմով , լուռ հոգւոյ յադուրդ ,
Ուր լըճակի քով մի մենակեաց ծառ՝
Հառաչէ իմ վրայ , սիւքով դողահար :

Ու. Հ. Տէյվիս. — Կալէսի երկրէն
տաղանդաւոր բանաստեղծ , ծնած
1870ին. թնտ. Թեան սիրահար , զայն
կը դիտէր մաշտակի պարզունակ
արքով ու գեղուն միայն :

ԱՌԱՒՕՏՈՒՆ ԿԱՆՈՒԻ

Լուսինը մեկ կողմս, լուսաբացն միւսին,
լուսաբացն եղբայր՝ իսկ քոյրս է լուսին.
Լուսինը ձախէն, լուսաբացն աջէն՝
Գիշեր բարիով՝ բարի լոյս կ'ըսեն:

Հիլէր Պենոք.— Անգլիացի ծանօթ
գրագէտ, ծնած 1870ին. „Լոնտոնի
երեք ամենաճարպիկ տղոցմէ մին“
մակդիրը ունի: Բազմապիսի գրական
աշխատանք է կատարած:

ԶՈՒԳԵՐԳ

— «Ծաղիկներ՝ հոնելով քեզ կանչող հոն հեռո՛ւն,
Ծաղիկներ՝ մազի զարդ որ բուրեն հուր, սարսուռ,
Մըսափո՛ղ ծաղիկներ, կամ աչքով սեւեռուն...»

— «Ո՛հ, հաս մը ինձ փրցո՛ւր»:

— «Քընարներ՝ բըրբըռուն, արիւնոս շքներով,
Քընարներ՝ «եկո՛ւր»ի խօսովան անխոհեմ,
Վարանո՛ս քընարներ, սէր շիկնող ու բոթով...»

— «Ո՛հ, բողե՛ք որ լըսեմ»:

— «Սեւ աչե՛ր, փայլներ, գաղսնիքով ապրստալք,
Արցունքով առիւննող կամ դողով մը տարտալ,
Լո՛ւրք աչե՛ր՝ երկընեմ կարկըքած ջինջ, անամալ...»

— «Ո՛հ, նայե՛ մեկ անգամ»:

— «Համբոյրներ՝ ծովե ծով քըռելով հորիզոն,
Համբոյրներ՝ մուրի մեջ, համբոյրներ՝ հարազատ,
Համբո՛յրի բընըւում, ծառի տակ վարդ կոկոն...»

— «Ո՛հ, շուտ տո՛ւր ինձ մեկ հաս»:

Այսպե՛ս էր երգեցին բագաւոր բագունի երկրի մեջ Բա-
բելոն:

Թ.ՍԹԵՐՃ ՄՈՒԼՐ.— Առաջնակաթգ
բանաստեղծ, ծնած 1870ին. իր ներ-
շնչումը յաճախ կը ստանայ հելլե-
նական անցեալէն:

ԵՐԳ ՍՏՈՒԵՐՆԵՐՈՒ

Շոյէ՛ լարերդ քո ազազուն , ո՛վ երաժիշտ ,
Նիհար ձեռքով թեթեւակի ,
Տե՛ս վար կաթող ասողի լոյսէն կ'աճապարեն
Աւազները ժամանակի :
Ծեր շունն կ' ոռնայ պառկած տեղէն նեղուած քունով -
Մարող կրակն ալ փուլ կուգայ վար ,
Ու պատերուն վրայ դէմ դիմաց դալկ ստուերներ
Կ'երերան յար :

Շոյէ՛ մեղմիւ յողնած լարերդ , ո՛վ երաժիշտ ,
Վայրկեան ու ժամ սահին անխօս ,
Քամին դադրած՝ սառը հիւսէ լուսամուտին
Ծաղիկներու լաբերին թոս .
Ուրուականնէ՛ր տես կը շարժին բաց դրան ետին -
Գերեզմանէն մօժիկն ու ծեր՝
Նուագի ձայնէն հըրաւիրուած , երազելով՝
Տո՛ւն են եկեր :

Ու. Տէ Լա Մար. — Առաջնակարգ
բանաստեղծ, խորհրդաւոր գրիչ, ծը-
նած 1873ին, Երբեմն հետեւող Շէյ-
քսբիրի, ու յաճախ քմայրոտ :

ԶԳՐՈՒԱԾ ԵՐԳԸ

Ո՞ւրկէ գրսնեն մեր մանկիկին երգ մը սիրուն,
Որ ինքնասիւս ձայնով երգէ, մտնով արթուն,
Պրտոյս ելլող շղջիկներուն, նրն՛կներուն,

Անկողնին մէջ վերջալոյսին :

Ե՛րգ մը ցնուէ, շինուած համակ միգանոյշ,
Փաղփուն, արծաթ, մետաքս քելէ կամ սնդուսէ,
Որ մեր մանկիկ իր դարձդարձիկ լեզւով հիւսէ
Առանց մտքի խախտոյսին :

Երգ մ'որ բլլայ կայծոռիկի լոյսի բողբոջ
Որ շքոտէ ջինջ գիշերին խոտեր դողդոջ,
Փոսուռայի լոյս կաթկըքող տարափն ամբողջ,
Երբ պուրակը փառայր մըն է.

Կամ ունենայ քափառումը երբ մեծ աշփ բուն
Աղջամուղջին հագիւ գրսնէ քելը նամբուն,
Ու բող բերէ՝ ուկեանին քմբիրն անհուն,
Որ ծովն համայն մեղմ փուն դրնէ :

Քայց ո՞ւր գրսնեն մեր մանկիկին երգ մը սիրուն,
Որ ինքնասիւս ձայնով երգէ, մտնով արթուն,
Երազ երկրի իր բարեկամ եակներուն,
Ու մարմինն ալ մեղմ փուն դրնէ :

Ֆորտ Մէտսքս Հիւֆըր.— Ծնած
1873ին. կ'ստորագրէ այժմ Ֆ.Մ. Ֆորտ:
Տպաւորապաշտ գրչի տէր, ամբօխով
հետաքրքրւող, ու գերբնականի սի-
րահար:

ՆԵՐԲՈՂ ՓՈՇԻԻ

«Մարդ փոշի՛ է, ու զազիր հո՛ղ», երէցն ըսաւ,
Կարծես քարեր հոգի առին,
Ոտքիս տակ ալ բոլոր աշխարհ խոր դղրդաց,
Ու խօսեցաւ իմ հո՛ղ մարմին.—

«Դու որ երբեմն խորշումները հողի դէմքին
Կոխոտեցիր, եւ կոպտաբա՛ր՝
Այս համբերող երկիր դարձեալ չը նետեց քեզ
Միջոցին մէջ անպատրաստ։

«Ե՛կ, քու փոշոտ սրբաւայրէդ, իջի՛ր, դիտէ՛
Երկրի ապրող փոշին զանգուր,
Ու ծաղիկներ որ քարոզիդ մեռնելէն վերջ՝
Բոցոտ կեանքով կը դիտեն լուռ։

«Ձի՛ւն փթթումներ, գո՛յն գոյն փետուր, քարեր խելօ՛ր»
Որոնց յաճախ լճակն ապշի,
Շող մը կապոյտ, շող մը ոսկի, համեստ կամ վէս,
Կոչուած է տալ երկրի փոշի։

«Անցի՛ր ասոնք, մինչեւ որ զաս, զիւղի մը ծայր,
Սարքինա մը, ուր —կը յիշեմ—
Ողկոյզի տակ ճառագայթներ կը փայփայեն
Գլո՛ւխ մը թուխ, իրիկուայ դէմ։

«Օ՛ դու ալ, մա՛րդ, որ ցուրտ կաւէ տուն մ'ես գրտեր»
Քու ականջներ ալ իմացան,
Օ՛, հո՛ղ ուտող, քարեր կըրծող երէցըդ հէք,
Դու փողերը այն մեծ օրուան՝

«Երբ բոլորուած ասպետներէ հանդիսաւոր,
Երդո՛ւմ ըրաւ մեծ Արարիչ՝
Շինել դէ՛մք մը երկինքէ՛ ալ գեղատեսիլ,
Զուտ փոշիէ՛, ուրիշ ոչի՛նչ»։

Կ. Ք. Ձէսթըրթըն.— Ծնած 1874ին,
Բանաստեղծ ըլլալէ զատ՝ է՛ նաեւ
արժէքաւոր արձակագիր, վիպասան,
քննադատ ու օրագրող։

ՆԱԻՈՒ ԲԵՌ

Քաղկեդոնի Նիկոէցիւն, Օճիր քաղքէ հեռաւոր,
Կը նաւարկէ դէպի տուն Պաղեսիւնի արփւոյն սակ,
Բեռցած համակ փրդոսկր,
Պեսպէս կապիկ, սիրամարգ,
Հանդանափայտ, մայրի-փայտ, քաղցր զինի ըսպիւտ :

Սպանիական կալիօնն պերն, ամերիկեան պեղոնով,
Արմաւազարդ ամերէ ծաւի ուկեանն սողոսկի,
Բեռցած համակ ադամանդ,
Կանանչ զրմուխտ, ամերովս,
Տրպազ, զրմուռս, կինամոն, արեգնագոյն ձոյլ ոսկի :

Մըրոս բեռ-նաւ մ'անգլիական, ծխնելոյզով աղեպատ,
Զոր մոայլ Մարտի օրերուն Մանշի կոհակն յեղյեղէ,
Բեռցած համակ հանգածուխ,
Աղտոս կապար, երկաթ գիծ,
Վառելափայտ, մեղադեպի, ածան ամսէ բիբեղէ :

ՃՕՆ ՄԷՅՍՖԻԸԼՏ.— Ճօրն թագաւորի գրաշրջանի ամենակարկառուն քանաստեղծ-թատերագիր Ղէմ քերէն մին, ծնած 1874ին։ Սիրահար ծովու եւ անգլիական նաւերու։

ՆՈՐ ՏՈՒՆԸ

Երբ ներս մտայ ու փակեցի փողոցի դուռ ,

Առջի անգամ առանձին .

Իմ նոր տան մէջ՝ հովի ձայներ խլօրէն

Կարծես երկա՛ր հեծեցին :

Հի՛ն երեւցաւ այդ տունն յանկարծ , ու իմ կեանք՝

Իր ամառն անց , շա՛տ հեռու ,

Ականջներըս չարչարուեցան ահովը

Նախազգացուած բաներու . —

Տըխուր օրեր , զո՛ւր արեւով պըճնըւած ,

Կամ փոթորկի սեւ դիշեր ,

Ամպ , մառախուղ , վըշտեր հինցած կամ անոնք՝

Որ դեռ չէին սկըսեր :

Պատկերացան այս բոլորը . չըգիտեմ

Ի՞նչ է պահեր Ապագան .

Միայն գիտեմ թէ ինչպէս հովն պիտ' հընչէ՝

Երբ այդ պահեր օր մը դան :

Էտուրրտ Թամ ըս. — Ծնած 1878ին ,
պատերազմի մէջ ինկած 1917ին .
Գիւղանկարի ու խոնարհ կարգերու
հաւատարիմ վրձիններէն մին :

Բ Ո Ւ Խ Ե Ր Ի Կ

Ճամբուէն վըրայ իմ միայնակ կեանքի յատուկ,
Ճանապարհորդք պատահական եկան գացին,
Բաժնելով միշտ հոն ուս ուսի՝ ճամբու տաղտուկ,
Թէեւ յաճախ կը խորհէի ցաւով գաղտուկ,
Թէ ընկերներ կըրնան մեկնիլ լուսաբացին:

Ինձ թուեցաւ երբ ընտանի կարօտս անշէջ
Կ'օրօրէին հին ծանօթներ, կամ խոչայի
Ճամբեղերքի խարոյկի քով՝ թէ կեանքիս մէջ՝
Բաղդս էր օտար օջախի շուրջ ման գալ ցլերջ,
Ու չը հասնի՛լ իմ սեփական տունն ամայի:

Այժմ քայլերս անցեալի պէս թափառուն չեն.
Հանդիպեցանք. մէկ սիրտ գըտաւ մեզի երկինք,
Մէկտեղ եկանք ճըմեռ իրիկուայ շաղին մէջէն՝
Հըրապուրուած՝ փոքրիկ սան մը ջերմիկ կանչէն՝
Սեմն անցնելով՝ բուխերիկնիս հո՛ն վառեցինք:

Ուիլֆրիտ Կիպսըն.— Նորերու առաջնորդներէն, համակ բանաստեղծ, ծնած 1880ին: Սովորաբար իր խորհրդապաշտ գրիչը ի սպաս կը դնէ աշխատաւորական կեանքի:

ԵՐԿԻՐՆ ՈՒ ԻՐ ԹՈՉՈՒՆՆԵՐ

Քա՛ջ թռչուններ որ մազլցիք վեր գեղգեղով,
 Լուսացնցուղ կոր եթերէն,
 Ու երգ թափէք ցօղ հեղեղով
 Պարիկներու ցնցած ծաղիկ լոյս թերթերէն՝
 Օ՛ն, թեւերով բեկ բեկ ըրէք լուրթ անջրպետ
 Ու յայտնեցէք, շո՛ւտ մատնեցէք
 Գաղտնի իղծը Մայիսին հէք,
 Ար երկինք ալ սարքէ հարսնիք մեր երկրի հետ։

Թուխ գնչու մ'է մեր երկիրը որ կը պարէ
 Դեռ անփեսայ ու աղախին.
 Խորիստ՝ քունէն աճապարէ
 Ու ասպարէզ կարդայ Տիրոջ բարձրը ծայնին,
 Բայց իր իղծեր թեւեր առնեն եթերահեմ,
 Երբ մո՛ւթ է դեռ, երբ քո՛ւն է դեռ,
 Փութկոտ փառքով մը եռուզեռ՝
 Մթնշաղին երգով երթայ փեսային դէմ։

Տեսէ՛ր ինչպէս բոց այտերով ու սիրավառ
 Բացած շրթներն իր գեղանի՝
 Երբ գեփիւռը, խունկ ու բուրվառ,
 Մեղմ մոմուռով բանայ լանջքը իր հոլանի՝
 Երկիրն գրգռուն կը փափարի պահել անշէջ
 Այդ գգուանքներ, այդ վարդ լոյսեր
 Ծաղիկներու մէջ այս գիշեր,
 Ու Տիանի սէրը ծուփ տալ թուփերու մէջ։

Ամօ՛թ ըսէք, ո՛վ թռչուններ, ըսէք ամօ՛թ,
 Սաւառնելով արշալոյսին,
 Ար սանձ դրուի երկրին պագշոտ,
 Այդ մեր խենդուկ ու սիրական Մայիս կոյսին,
 Ու թող խումբեր ձեր երգեցիկ ու փետրաւոր,
 Թողուն բոյներ ու գեղգեղեն,
 Երկրի լանջքին ճիշտ մէջտեղէն
 Վե՛ր սլանան երկինք պատմել իր հարսն աղուոր։

Ալֆրէտ Նոյս,— Ծնած 1880ին։
 Ունի լայնածիր հորիզոն ու մշակ-
 ուած նրբարուեստ գրիչ, ինչպէս
 նաեւ քնարերգակ սէր՝ հանդէպ բը-
 նութեան, տղոց ու մարդկութեան։

ՄԱՐԿԱՐԷԹԻ ԵՐԳԸ

Մե՛ղկ կը հնչեն դաշտի երգեր լեռներու մէջ
Սիրոփ փնտռող յուսահասին,
Ու վարեն զինք դիւրող կանչը կ'ըլլայ միայն
Խոր լընակի ծոցը մըքին:

Ո՛ւր եր քե այս փախչող հրսկայ սեւ մառախուղ
Թաց մասներով մագերս շոյեր,
Եւ կամ շուրջի բըլուրներու մեծ բընուքին
Գար վըշակցիլ հոգւոյս անցեր:

Ի զո՛ւր. դեռ լեռ չելած հոն դաշտին մէջ
Կարմի՛ր հագաւ սերս կոյսի,
Ու այժմ փայլերս կ'իջնեն անա դողդոջելեն՝
Եզրը լընին աքի անյոյսի:

Լ. Էպրըքրամպի.— Մեծ բանաս-
տեղծ, ծնած 1881ին: Մասնաւորա-
պէս կը հետաքրքրուի պարզունակ
հոգիներու անաշխատ իմաստասի-
րութիւնով:

Օ Յ Ե Վ Ա Ն

Սենեա՛կդ ահա՛ ,
Իր անկողնով
Ասպրնջական .
Մարմինդ համբուռն
Թոն հոն գլտնայ
Նի՛նջ անխըռով ,
Յուշերդ դառնան
Խաղաղութի՛ւն :

Ու հոն մոռնաս
Ընկեր կարծած
Աշխարհդ բոլոր ,
Երբ նինջդ բերկրի ,
Թողլով մեզ դաս
Գորովարձարձ
Կլտակդ աղուոր ,
Յվերջ երկրի :

Զի՛ւ լոկ ա՛յն է
Երանելին
Որ հարիքէ
Խուսափելով ,
Մահուան սեմէ
Հաշուեփակին
Ժառանգ ձրդէ
Սէ՛ր ու դորով :

ՃՕՆ ՏՐԻՆՔՈՒԹԸՐ.— Ներկայ օ-
րերու մեծ դէմքերէն մին, ծնած
1882ին, իմաստասիրական նախասի-
րութիւնով: 1919ին համաշխարհային
հռչակ ստացաւ իր «Արրահամ Լին-
քըն» թատերախաղով:

ԱՏԵԼՈՒԹԻՒՆ

Իմ թշնամին եկաւ դէմէս ,
 Եւ ես՝
 Կատաղօրէն պիշ յառեցի աչերս դէմքին ,
 Եւ չըթնեցաւ ալ ծամածըռած ու զայրազին՝
 Զինք դիտեցի խոփոռ ու նեղ աչքով մը վէս :
 Ու երբ դարձայ զինք դիտելէ ոխով մ'անբաւ ,
 Իմ թըշնամին դառն ձայնով ինծի ըսաւ . —
 «Երբ ալ անցնին այս օրերը անբաղձալի ,
 Եւ սպառին մեր նետեր ժանտ ու մաղձալի՝
 Պիտ' հարց տանք թէ ինչո՞ւ այսքան ատելութիւն .
 Բայց ոչ մէկ խօսք պիտ' կրնանք տալ , ո՛չ ես , ո՛չ դուն .
 Այդ պիտ' մնայ չըմբըռնուած թաքուն զաղտնիք ,
 Մեր ցոյց տալը ատելութեան ժահրոտ ժանիք» :

Այսպէս ըսաւ .

Ու չը դարձաւ ետ երթալու ,
 Սպասելով իմ խօսքերուն դառն կամ հըլու .
 Բայց ես չուտով փախայ իրմէ , վախնալով որ
 Զինք գրկէի որպէս սիրոյ աղջիկ մ'ազուոր :

ՃԵՅՄՁ ՍԹԻՎԸՆՁ. — Իրլանտացի
 երիտասարդ յայտնի բանաստեղծ,
 ծնած 1882ին: Իր երկրին մէջ նոր
 օրերու եւ մանուկ հոգիներու մար-
 գարէ երգիչը կը նկատուի:

Դ Ե Ղ Ձ Ա Ն Ա Ղ Ձ Ի Կ

Պատուհա՛ն եկո՛ւր
Դեղձան վարս,
Լքսեցի երգրդ
Պրզսիկ հարս:

Գիրքս փակեցի
Բու երգով,
Բոցե՛ր կը դիտեմ
Կրակիս բով:

Թողուցի գիրքս
Դո՛ւրս ելայ,
Ձայնեդ կանչուած՝
Սասանա՛յ:

Երգելով այդպես,
Պրզսիկ հարս,
Պատուհա՛ն եկուր
Դեղձա՛ն վարս:

ՃԵՅՄՍ ՃՅՅՍ.— Իրլանտացի երի-
տասարդ գրագէտ, ծնած 1882ին, որ
համաշխարհային համբաւի հասաւ
Քնզլիական գրաքննութիւնէն հա-
լածուած իր «Ուլիսիս» վէպով:

ԱՆԴՈՐՐՈՒԹԻՒՆ

Երբ ալ բառերու չկայ սօսաւիւն,
Գործեր՝ կատարուած ըլլոր անթերի,
Երբ դըրան նիգը լաւ է զետեղուած,
Եւ հոգի փայլով — արեւ գիշերի —
Դեանի կապերտին դաշտն է հեղեղուած՝

Երբ ժամացոյցի մէկ երգէն միւսը՝
Լըռութեան թրմբուկ չափ պահէ ներսէն,
Գորչաչուի Միջոց, իր հետ ժամանակ՝
Դարձընեն անիւ, բանին ու հիւսեն,
Մին կաղապարող, միւսը՝ ոստայնանկ՝

Այն ատեն թռչին մըտածմանս թռչունք,
Դատարկացընեն միտքըս երազէ,
Միայն կը լըսեմ դառնալը Երկրի,
Միայն կը տեսնեմ Եթերն որ վազէ,
Ու միայն գիտեմ թէ կեանքս ընկըղմի
Եթէ ձեռքդ ինձի՝ ա՛լ հըպիլ չուզէ:

Ճ. Է. Ֆլէքքըր.— Ենած 1884ին ու
թոքախտէ շիջած 1915ին: Եղած է
Արեւելքի սիրահար, հիւպատոսական
պաշտօն վարելով նաեւ Իզմիրի մէջ:

Բ Լ ՈՒ Ր Ը

Երբ փրուեցանք շքնասպառ՝ բըլրին վըրայ հողմակոծ,
 Խինդ ու համբոյր թափեցինք դալար կաթող ծառին տակ՝
 «Այսպէ՛ս կ'անցնինք, ըսիր դուն, փառքի մէջէ յափըշտակ,
 Բայց դեռ տեւէ թընչնոց երգ, արեւն պահէ միշտ իր բոց,
 Երբ ծերանա՛նք... ծերա՛նա՛նք...»։ «Ու երբ մեռնինք, ըսի ես,
 Ինչ որ մերն էր՝ կ'անհետի. յաւերժանայ սակայն կեանք՝
 Միշտ գըտնելով նո՛ր սէրեր, թա՛րմ շըրթունքներ, մեզի պէս.
 Հոգեա՛կ, ա՛յժմ է մեր երկինք. զայն սիրո՛վ իսկ շահեցանք»։

Ու շունչ շունչի յարեցինք՝ «Մե՛նք ենք երկրի զոյգն ընտիր,
 Կեանքի դասը լաւ ուսած ու զայն ապրած լիուլի՝
 Պիտի երթա՛նք դափնեզարդ՝ խաւարն գըրկել ժըպտունի.
 Վա՛րդ կոխտած պիտ՝ իյնանք իբրեւ սիրոյ ջահակիր»։
 Հպարտ, ըսենք այս խօսքեր՝ քաջութեամբ մը անվրդով,
 Բայց դուն յանկարծ գլուխըդ վար հակեցիր արցունքով։

Բուբըրդ Պրուբ.— Ծնած 1888ին,
 ու Տարտանէլի արշաւանքին զոհ
 գացած 1915ին։ Հնչեակի վարպետ եւ
 առօրեայ իրականութիւններու ձայ-
 նատու։

ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԻ ՃԱԿԱՏԱԳԻՐ

Ինչ ղօղանջնե՛ր հընչենք անոնց որ արջառի նըման մեռնին,
Միայն ցասո՛ւմն հըրէշային թընդանօթի,
Միայն արագ, կակազ զարկը հըրացանին
Կըրնան կարդալ անոնց ըշտապ դամբանական մ'անծանօթի:
Անոնց պէտք չէ ծաղրածու ծէս, ո՛չ մէկ աղօթք կամ ծոյլ
կոչնակ,
Ոչ իսկ ծայներ ողբի կամ երգ, այլ միայն խըմբերգն տը-
խուր —
Այդ սըլածայն ու մոլեգնած ոռնո՛ւմն ռումբի, կըրակի տակ,
Եւ սըգացող գիւղի մէջէն գոռ փողերու կանչը անլուռ:

Ինչ մոմի լո՛յս բըռնենք՝ զանոնք այս աշխարհէ յուղար-
կելու:
Զըկա՛ն տղաք մոմեր կըրող. սակայն անոնց աչերն ունին
Լո՛յսը, փա՛յլը հըրաժեշտի մը սըրբազան եւ անհունին:
Աղջիկներու ճակտի դալո՛ւկն ըլլայ ծածկոյթ եւ ալեւու,
Ու թող ծաղի՛կ ըլլան անոնց՝ քաղցըր յուշերն մեր համբոյրի,
Եւ ամէն մէկ մութցող իրկուն՝ լուռ անկումը վարագոյրի:

Ուիլֆրիտ Օուէն.— Բուրաստանի
ամենաթարմ ծաղիկներէն, ծնած
1893ին ու տարածամօրէն պատերազ-
մի մանգաղով հնծուած 1918ին:

ԶԻՆՈՒՈՐՆ ԱՌ ԲԱՆԱՍՏԵՂԾ

Մե՛նք ալ ձեզ պէս անտուն , մոլոր թափառ գանք ,
Յուսանք՝ սակայն օրօրումներն ծայր հունին ,
Մեր սըրտերն ալ կըրեն խոցեր , անարգանք ,
Սըրտեր՝ որոնք ներսէն իրօք արիւնին .
Դընարի տեղ ունինք բոցոտ գոռ նըւադ
Որու խաղեր գանկ , կուրծք բըռնեն նըշաւակ :

Ձեզ պէս մենք չենք փափկակենցաղ աշխատող ,
Միշտ կը թափենք քաջի արիւն եւ քըրտինք ,
Սողանք , վազենք , լողանք , դարնենք , փորենք հող ,
Յուսանք , տըրտմինք , երազի մէջ խորտակուինք .
Գիտենք սիրե՛լ՝ ձեզմէ հըզօր , անապակ ,
Բայց մեր սիրոյ շըրթներ մընան յաւէ՛տ փակ :

Մե՛նք ալ ունինք չար ոգիներ որ ցընցեն
Մըզձաւանջի սարսուռով մը ռազմաշունչ ,
Շըղթայազերծ թողլով հոգին իր սանձէն .
Սակայն այդ չար ոգին մեր մէջ կ'ապրի մունջ ,
Որ ձեզ պէս դառն ճգնաժամեր տառապի ,
Բայց ոչ մէկ ճիշ մատնէ երգը կարապի :

Ձ. Հ. Սօրլի. — 1895ին ծնած ու
1915ին, քսան տարեկանին, պատե-
րազմէն խլուած խոստմնալից, ինք-
նատիպ քանաստեղծ :

Զ Օ Ր Ա Ն Ց Ք

Ձայն մը գոչեց դառնաբար՝ «Մեռածներուն՝ նանապարհ»
 Ու մինչ գոյն գոյն ամբոխը ուրուանման կ'անհետէր՝
 Փողոցներէ ըսպասող անցան շարքով չըկասող՝
 Համբը քայլով համաշափ՝ հարի՛ւր հազար մեռածներ։
 Հարի՛ւր հազար մեռածներ, նիւաղ դեմքով գորշասուներ,
 Շուկեր՝ սակայն քանձրացեալ. հաստատաբայլ ու անձայն՝
 Խորհուրդներով անհնար, հակած բոլոր նակասնին
 Ուղիղ դէպի միշտ առաջ՝ անցա՛ն, անցա՛ն ու անցա՛ն։
 Բայց ո՛ր, շարք մը ես տեսայ, եւ ո՛ր, դեմք մը ես տեսայ,
 Ու պիտի արհի ճմլումով դարձայ տեսնեմ ահաբեկ,
 Դեմքն ալ դարձաւ յեղակարծ, բայց աչերը անմոռաց՝
 Հո՛ւր աչերու ալդ զոյգը՝ բանե՛ր ուներ պատմելու։
 Յուսակըսուր ասդի պէս զացին փայլով լուսագէտ.
 Ու ես հիմա նստեմ եմ, դեմքս ալ ձեռքով եմ ծածկեր,
 Բայց դեռ կ'զգամ որ կ'անցնին, միշտ քաշտ սալով շար-
 ֆերնին՝
 Լո՛ւն քայլերով անբըթիք, հարի՛ւր հազար մեռածներ։

Ճ. 2. Սըրուայր.— Երիտասարդ սե-
 րունդէ բանաստեղծ. յայտնի է ծա-
 նօթ գրութիւններու նմանողաբար
 կատարած խեղկատակումներով ու
 հեզնանքներով, որոնց մէջ եւ պա-
 տերագմը։

ԱՄԷՆ ՈՔ ԵՐԳԵՑ

Երբ լուր ձայներ սկըսան երգել,
Յանկարծ լեցուեցայ հրճուանքով անհուն,
Որով կը սուրայ թռչուն մ'անարգել
Բանտի նեղ դռնէն դէպի լայն դաշտեր.
Կ'անցնի մըգաստան, այդիններ հեռո՛ւն մի՛նչե
որ փըրթի իր թըռիչքի թել:

Երբ ձայներ սկսան այդ երգը բարի՝
Գեղեցիկն եկաւ, մայրամուտ արեւ,
Սիրտըս ցընցեցին արցունք տըկարի,
Ա՛լ չըկար սարսափ...: Օ՛, բայց ամէն ոք
Թըռչուն մ'էր իրօք, եղանակն էր անխօս, ու
այդ սիրուն երգ չպիտի դադրի:

Սիկֆրիտ Սէսուն.— Անգլիացի երիտասարդ բանաստեղծ, Հրեայ ծագումով, Ուշադրութիւն գրաւեց պատերազմի միջոցին օրուայ յատուկ երգերով. համբաւը դեռ կը տեւէ:

ԱՄԱՅՈՒԹԻՒՆ

Գիւղի մենիկ դաշին վրայ հոն օրն ի բուն՝
Կես-կոյր կրթոս ձին կ'արօրէ ֆրմասոյր,
Խուլ զանգի ձայն, ախաղաղի կանչը հեռո՛ւն՝
Կ'իյնայ օդէն որպէս աւան սերել մը չոր.
Հոն անսանն ալ ներկուած կոյս մ'է մառախուղի,
Մամխներով հիւսած, պատած անցք եւ ուղի:

Փրօածաներ մամուխներու բերք վրան՝
Յուրս օդին դեմ լո՛ւրք են հագեր, ֆո՛ղ երկնասուր,
Հովուաւարդի յակիրք ծոպեր յար կ'երեան,
Թառ կանչելով խայտիսները ոսկեփետուր.
Ու մորենին հարսնիքէ վերջ միգով վայրի՝
Պիծակի կամ սրղոց նաշէն կ'ըլլայ այրի:

Հոս՝ անհեքեր ու ծուռ ու մուռ նիւղի վերել՝
Ալոնները մեկ մեկ առկախ ոսկի լապսեր՝
Լո՛յս կը ծաքեն, ծխոսելով ուս ու սերել,
Յուրս ասդերու փայլը ունին իրենց լոյսեր.
Ու կեռնեխներ բիւր նազանգով ծառանոյցի՝
Կրօնց կուսան կարմիր միրգին սրափուռի:

Մամուկները կ'ոսայցանկեն փալփուռն բաւիղ,
Սպաննելու հաններ հօթի ու սասանայ,
Արձագանքը՝ կ'ըլլայ նայի ծաղրին շաւիղ,
Լորամարգին խոզաններէ կանչ մը կուսայ.
Կապելայի բնկերներ ալ խուլ հառաչով՝
Կ'անցնին մորնի ու բաժակի սուր մարմաջով:

Էտմընտ Պլանտըն.— Բնանկարի
երիտասարդ վարպետներէն, մասնա-
ւոր ինքնատպութեամբ վրձինելով
գիւղական կեանքէ տեսարաններ ու
տիպարներ:

ԿԼՈՒԱՌ ՏԸ ՏԻԺՈՆ

Երբ կը զարթնու առաւօտուն դըրացուհիս՝
Կը յամենամ զայն դիտելու զաղտագողի,
Իր լոգանքի ղենջակն փաղփռն կոտըրտուելով երբ կ'իյնայ
վար՝

Մինչ արեւու ցոփ ճամանչներ մատով ոսկի՝
Գըրկեն շողուն ուսերն ճերմակ զուարթ խաղով՝
Կողերն ի վար ըստուերք ղեղնած արբշիւ դողան
Երբ ան հակի առնել սպունգն, ու այն ատեն՝
Նուռ ըստինքներն սիրոյ բոյրէն օրօր կուգան
Որպէս ղեղձան լիափըթիթ
Վարդ Տիժոնի։

Իր վրայ ցանուած ջուր կաթիլներ մարմինն ի վար
Կ'արծաթանան, սարսուռ տալով գիրգ ուսերուն,
Ինչպէս վարդեր ջրաթաթաւ ու վայրահակ. եւ կ'ունկընդրեմ
Ողողումը իր անձրեւէ խառնըշաղկուած վարդ թերթերուն,
Ու պատուհան զեղող արեւն թանձրացընէ
Ըստուերն ծալ ծալ մինչեւ նոյնիսկ շուքն ըզգենու
Նըրբութիւնը կոյս վարդերուն
Յաղթանակի։

Տ. Հ. Լօրրէս.— Ծնած 1887ին, նոր
սերունդէ՝ վիպագիր - բանաստեղծ,
յայտնի իր զգայնամոլ գրութիւննե-
րով։ Յանգաւոր տաղաչափութեան
թշնամի։

ԿՈՐՍՈՒԱԾ ՍԷՐ

Վըշտէ խըթանուած աչքերը կրնան
Տեսնել աճումը վայրկեանէ վայրկեան
Խոտի բըջիջին. կամ կը ճամբորդեն
Կայծքարի մէջէն, թափանցեն պատ, ոտ,
Դիտեն փախուստը ոգիի մ'ընդոստ՝
Մեռած մարդու մը լըքուած կոկորդէն:
Կամ կրնան լըսել սահմանէ սահման
Լճերունել բառեր խօսուելէ առաջ.
Անոնց ականջին կը հասնի հառաչ
Փայտոջլի, որդի կրծող աւերման.
Ձայներ որ մեզ մօտ կը մընան անլուր —
Ինչպէս ծարաւի խոտեր կ'ըմպեն ջուր,
Ճըճին կը խօսի, ճըռնէ կըզակ
Ցեցի մը՝ պահուած՝ ծակ կերպասի տակ,
Հեւքը մըջիւնին որ տըզայ կամ ձեր,
Կ'ուզէ կատարել հսկայի գործեր,
Ու պիտի դնուերով ճիգ տայ շնչասպտո.
Կամ սարդի մանոց երբ հիւսէ պատտառ,
Կամ չընչին շըշունչ փոքրիկ բերանէն
Սա ծոյլ ճանճերուն որ հոգոց հանեն:

Այս մարդը՝ վըշտէ այնքան խըթանուած,
Թափառուն՝ ինչպէս գող մը կամ Աստուած,
Կը փընտոէ ներս, դուրս, հոս, հոն, վեր ու վար,
Անըսիտի՝ կորած սէր մը ոգեւար:

Բ. Կրէյվզ. — Դեռատի անգլիացի
բանաստեղծ, պատերազմի ընթաց-
քին երգած է օրուայ ոգեւորութիւ-
նը ու դաշտի սարսափը, վշտի խոր-
հըրդաւորութիւնով օժուել:

Հ Է Ք Ե Ա Ք

Կըռիսիբն կախարդը բսաւ Մաքի վըրնուկին՝
«Գարունն անա՛. պէժ է սանձ Լէիւ ողուոյս յարմար կին;»

Գացին գրսան լայն նիւղեր ցողով քշուած, ու եկան
Շուֆի մը մէջ շինեցին շրջանակ մը մոգական.
Առին բերին մանիշակ, դաճերէ ալ մեղուախոտ,
Ու կազմեցին աղջրկայ դեմք մը սիրուն, խրնամոտ.
Ոսփին տեղը դիզեցին մարգարտափայլ ծաղկի կոյս,
Զայնին համար կանչեցին վրճահաւ մը շուտափոյր.
Շրթքներն անոր փոյս առին հարսնուկէ մը բարեկամ,
Ու բոլորին վրայ ալ՝ երգասացին քսան ժամ:
Եկա՛ւ Լէիւ գեղգեղով ծաւի երկրէն հարաւի,
Թրոշուն—ծաղիկ իր կինը գըրկեց սարաւ ծարաւի:

Ֆրէնսիս Լէտուիճ.— Իրլանտացի
երիտասարդ բանաստեղծ, պատերազ-
մի մէջ սպաննուած 1917ին. Առաւե-
լապէս երգած է կեղտիկ դիցարա-
նութիւնը ու բարբերը.

Փ Ո Յ Ո Ր Ի Կ

Կը գըրկէ յանկարծ վար իջնող երկինք
Տանիք, պատուհան.
Որոտն ու հովեր ինկող անձրեւին
Մտրակը կ'ըլլան:

Երբ հով ու կաթիլ — այդ փող ու թմբուկ —
Նահանջը հընչեն՝
Կը կոտորի որոտ չոր փայտի նըման
Բըլրի վըրայէն:

Արեւի մատեր գան արցունք սըրբել
Ծառերու այտէն,
Երբ ամպի բերած սուգի թաշկինակ
Պատռած է արդէն:

Էտուըրտ Շէնքս.— Երիտասարդ սերունդէն Անգլիացի բանաստեղծ. յաջող է նկարագրական ճիւղին մէջ, ուր՝ իր նախասիրութիւնը կ'երթայ զիւղական տեսարաններու:

Ա Ռ Ա Ն Ձ Ն Ո Ւ Թ Ի Ի Ն

Երբ ամեն բան յարդարած ես դեռ չը պառկած,
Եւ Բուն փութան Բո գունասած խորհուրդներդ ալ՝
Պիս՝ կանգ անես հուրի վերջին լոյսով անկայծ,
Վրժսովդ անհուն՝ չը կրնաս լալ :

Մեծ ու ազնիւ կարասիներ կը դիտեն Բեզ,
Բեռցած բոլոր լրոտքիւնը ապագայի,
Եւ ընտանի բարութեամբը փայտի մը հեզ:
Բայց յանախուած սենեակն կ'ըսէ, այժմ ամայի,
«Պիտի ե մեկը բացակայի»:

Կես-Բուն շունը գրլոր գալով կ'զգայ ձանձրոյթ,
Քեզ կը նայի, քաթը կուտայ, կը յօրանջէ,
Կը շարժքիւ պոչը մեղմիւ, լոկ Բու սիրոյդ,
Կ'ուզէ ցոյց տալ Բո Տրխուրիւն զինք կը տանջէ:

Երբեմն կուգայ շոգեկառփի հեռաւոր հիշ,
Շրջիկ հովէն դուռի փակում, փայտի նրոնջ :

Լրոտքիւնը ցի՛ր է եկած, անօթ փրշուր,
Վայրկեանները սրնկեն ականջ, աչերնին փակ,
Վազեն, յոգնին, մեկ մեկ հանդարտ անցնին Տրխուր,
Հեզօրէն ներս, ու դուրս դարձեալ, միօրինակ :

Այն ասէն երբ գլուխդ հակած արցունք սրբես,
Առանձնութիւն կ'առնէ ծանրը քայլ մը դէպ՝ Բեզ :

Հէրրլտ Մընրօ.— Բանաստեղծներ-
րու նորագոյն սերունդէն. կը հե-
տաքրքրուի առօրեայ կեանքի իրա-
կանութիւններով ու անոնց պարու-
նակած իմաստալից զգայութիւննե-
րով:

Ա Ն Ձ Ա Ի Ա Կ

Կէս գիշերին բոյնին մէջէն
 Խըլըրտոց մը ևս լըսեցի,
 Այնքան քընքուշ որպէս մանկան
 Ձեռքի հըպումն իր մօր ծըծի:

Ու ձայնեցի «Ալ մի՛ շարժիք,
 (Արցունք կ'զգամ որք կուրծքիս տակ),
 Ո՛վ տառակներ, ո՛չ մէկ շարժում,
 Ձեզ կը լըսէ կին մ'անդաւակ...»:

Բէտէրիք Քօլըմ.— Իրլանտացի ե-
 րիտասարդ բանաստեղծ, իր հայրե-
 նի աւանդութիւնները ու զեղջկական
 կեանքը երգող:

ՍԷՐ ՈՒ ԾՈՎ

Յիք գրկըլող ալեաց գացինք մենք այցի,
Աշխարհ մոռցած հոն անեսն՝
Կը կարծէինք մեր սիրորո՞ր տապա՛սո՛ւքն ալ ծոց ծոցի՝
Յաւիտեա՛ն եր՝ ծովուն ալես :

Այս գիշե՛ր ալ ձուկեր դառնան սիրոյ պար,
Լուսին ու ծով մըրափեն,
Բայց այդ սրդան ու ես անցե՛ր եմք իրարմէ հեզաբար՝
Ինչպէս սի՛ւքը՝ իմ ափէն :

Շարլօթ Միու.— Այսօրուայ երի-
տասարդ Անգլուհի բանաստեղծնե-
րէն. մշակած է զանազան սեռեր, ա-
ռաւելապէս զբաղելով գիտակցութե-
նէ խուսափող խոր յուզումներով :

Ա Լ Պ Ա

Զարթի՛ր, զարթի՛ր:

Հաւաքեր կմ տես քեզ համար առջի փունջը լեւակնե-
րու,

Յօղով խոնաւ, փոքրիկ բերանն ալ կխաւիակ,
իջի՛ր ու ա՛ռ, կիներու մէջ դու իմ Լեւակ,
Առաւօտն ալ փրփրուն գինի. իջի՛ր, բմպէ՛:

Այս առաւօտ կս արթնցայ երբ արտոյտը
Նոր կը բանար վարդ թերթերը արշալոյսի,
Անտառ դացի ծաղիկներով խնկոտելու
Երգը՝ որով քեզ կանչէի երազներէդ:

Ահա եկա՛յ ու բարձրացայ լեւակ ծառին
Ծաղկած որպէս առաքատի երազ թոթով,
Ու լեցուցի կուռ սակառ մը ծաղիկներով
Յօղով խոնաւ, փոքրիկ բերանն ալ կխաւիակ,

իջի՛ր ու ա՛ռ, կիներու մէջ դու իմ Լեւակ:

Ֆ. Ս. Ֆլինթ.— Հիմնադիրը անգլիական բանաստեղծութեան պատկերապաշտ դպրոցին, որու վարդապետութիւնն է, վերացականէ հեռու լոկ գոյներով, պատկերներով ու նըւազով հաղորդել մտքին՝ բոլոր զգայութիւններ:

ՏԱՋԱՐԻՆ ԴՌՆԵՐԸ

Բազմաքիւ եմ դռներ հոգւոյ, որ խաւե խաւ
Կ'առաջնորդեն սրբավայրի խորքը քառուն.
Կը համբուին անունները լայն դռններուն,
Քանի Աստուած այդ սանաւին տէրն է իրաւ:
Ահա ձեզի բուեմ դռններ զոր Տէր դրաւ
Իր սան մուտքին.— համբոյր, գինի ու զովասուն
Խորքեր մտքի, երեսասարդ կորով հրգօր,
Ու ծերութիւն, աղօթք, իղձեր հեռ, բընածին,
Ստիճիկները սիրունիկն ու փափկիկ մօր,
Եւ հո՛ւրը Բանին, այրող հո՛ւրը բանասեղծին:

Բայց անոնց որ կ'երկրպագեն լոկ դռներուն,
Ու կը մոռնան ներսի սանաւ՝ Տէր պիտ' կամի
Որ ծորակներ յանկարծ բացուին հոն մի առ մի
Ու ցուցունեն ո՛չ թէ Տիրոջ գանը շողուն՝
Այլ դժողմներ՝ մեծ բարկութեան, հզօնամալի:

Էլտըս Հաքսլի.— Ապրող յայտնի
գրագէտ. «պատկերապաշտ»ութեան
հետեւողներէն: Իր բանաստեղծու-
թիւններու կարգին՝ ունի նաեւ աչ-
քառու վէպեր:

ԵՐԿՈՒ ՏԱՐԻ ՎԵՐՁ

Հասակը նոճի,
Ծոցին մէջ կ'աճի
Մայիս մը լըման,
Կ'երգէ կը փախի,
Անընտել, ցախի
Թռչնիկի նըման:

Տէրը ինձ ըսաւ
Որ սիրեմ հարկաւ,
Ինչպէս ինք Մարիամ:
Ու հաւատաւոր,
Միշտ կ'աղօթեմ որ՝
Շո'ւտ գայ սիրոյ ժամ:

Թափեցէք ինձ հետ
Արցունքի յորդ գետ,
Սրտով հարչարուած:
Բայց եթէ արդէն
Համբուրեմ այտէն՝
Օրհնեալ է Աստուած:

Րիչըրտ Էլտինկթըն.— Ժամանակակից ամենէն երիտասարդ ու յայտնի ընտանեկաններէն, ծնած 1892ին, Պատկերապաշտ դպրոցին սիւներէն ու լաւագոյն մշակներէն, Ունի շարք մը «պատկեր»ներ:

Հ Ո Վ Ա Հ Ա Ր Ը

Դչխոյ սիրուն մեր Շամիրամ
 Փակելով շեղ աչերն տարտամ՝
 Շատոնց մըտաւ աստղերու բայլ :
 Հովահարէն սահելով յո՛յլ ,
 Թութակափայլ փետուրներ հուր ,
 Ոսկի օրուայ մը պէս մաքուր ,
 Ու սրաշող խոտի նըման
 Դողդըղալէն երբ վար կ'իյնան
 Կանանչ դժողքի մութին մէջէն՝
 Միրգեր որոնց բոյրեր հընչեն ,
 Կուռ ողկոյղներ , զմբուխտ տարափ ,
 Շոյուած լուսնի գունաւէն պարապ ,
 Ու սալորներ ծառէն փախած ,
 Սեխեր սառի նըման պաղած ,
 Շատըրուանի վըրայ թառեր ,
 Կը մեծցընեն ոսկի ալտեր .
 Կապիկներու տօթեղ ժողով ,
 Փետուր գլխի սուլող փայլով ,
 Հապէշ դէմքեր , միտքով յետին ,
 Գրպան բերնով , ծուռ աչքերնին ,
 Կ'զգան Սրաբ հովը վարէն ,
 Ծածան եկող հովահարէն :

Իտիթն Սիթուէլ.— Երիտասարդ
 քանաստեղծուհի. ամենայաջող ներ-
 կայացուցիչներէն խորանարդապաշտ
 արուեստին, Անգլիոյ մէջ, որ կը կա-
 յանայ արտայայտութիւնները ուղ-
 ղութենէ ուղղութիւն փոխադրելու
 մէջ:

Մ Ո Ւ Ր Ճ Ե Ր

Մուրնի ձայներ յար կը լսեմ,
Մուրներ բազում, մուրներ բզբաղ,
Կոփեն, կրոեն ցերեկ գիշեր,
Կրոեն կոփեն կաւեր, խաւեր,
Պալասն շինեն, աւարս հանեն,
Ու գան հանգչիլ մուրներն համբեր :

Ականջ դրի ու լրսեցի՝
Մուրնե՛ր գործեն ցերեկ գիշեր,
Դեռ նոր շինուած պալասն քակեն,
Հարուած, հարուած խաւեր, կաւեր,
Համբր մուրնով, մուրնով անհետ,
Փրօխ ոգւո՛յն մուրներն բանբեր :

Բալֆ Հաճսըն.— Անգլիոյ նորագոյն բանաստեղծներէն. ունի արտակարգ սէր դէպի կենդանական աշխարհ ու առօրեայ կեանք:

Հ Ա Ն Գ Ի Ս Տ

Անցը տալ պայծառ օրերու՝
 Լսիկ՝ նոյնքան լուռ հոսող առուակի քով հեղալազ ,
 Տեսնել՝ առանց դիտելու ,
 Լըսել՝ բայց ո՛չ ունիլընդերել . խորհուրդի տեղ լսկ երազ... ,
 Տեսնել ամպեր անխընայ
 Շուքի չաւիզ կը քաշեն հեռու մարդին մէջ աղօտ ,
 Ու հասունցող խոտի վրայ ,
 Երբ դեռ աստղի պտակներ ունին դաշտը և արօտ... ,
 Լըսել սիւքի մեղմ լացը՝
 Տերեւներու արծաթէն կաթող լացին նման զով ,
 Կանգն ու զուարթ գնացը
 Ճամբորդներու պարտասուհն՝ դաշտի մենիկ ուղիով... ,
 Տեսնել ինչպէս աներկիւզ՝
 Գետի խրոչուն բնակիչը պար կը բռնեն գիշերով ,
 Ու այց տալով գիւղէ գիւղ՝
 Լուսնոյ փակւող ծաղիկն ալ ծալ ծալ կ'ըլլայ թերթերով... ,
 Այսպէս երկրէ հեռացած՝
 Չուլուիլ հետը բընութեան , թաղուիլ մէջը այն երդին
 Որ ձայնով մը դաշն ու ցած
 Կ'եղանակէ միշտ դադտուկ երբ միշտակ են ինք՝ երկին

Մ. Լ. Ուրտզ. — Տաղանդաւոր բանաստեղծուհի, յաճախ խորհրդաւորի տարապայման զգայնութիւնով՝ որ ողբերգականի ուռուցիկ շեշտը կ'ուսննայ:

Մ Ե Ր Կ Ի Ն Ը

Ինչպէս մոմ կը ըսպիսակ,
 Խորանէ մը պըսպըղուն՝
 Ա՛յնպէս է գեղն ծեր կանանց
 Ճերմակ հագած դեմքերուն:

Ինչպէս փայլը ուժասպառ
 Ջրմեռ օրուայ արեւի՝
 Ա՛յնպէս է հիւս երբ կընոջ
 Իրիկունը երեւի:

Ո՛չ փոքորիկ, ո՛չ ալ յոյզ,
 Խոհերն դիտեն լոկ Աստուած,
 Ինչպէս լրօած հանդարտ ջուրն
 Ջաղացքի սակ աւերուած:

ՃօզըՖ Քէմպըլ.— Իրլանտացի նո-
 րագոյն րանաստեղծներէն. այդ տա-
 խաբաղդ կղզւոյ գիւղացիներուն ա-
 ւելորդապաշտ հաւատալիքներու եր-
 գիչը:

Ս Ի Ր Ո Յ Մ Ա Ղ Ը

Եթէ մեր Սէրն մեռնելու է՝ թող ան մեռնի
 ինչպէս վարդ մը թերթեր թափէ գիշերին մէջ,
 Ու թող որպէս վեհ եղանակ կասի անտանջ,
 Եւ կամ ըլլայ որպէս մեկնող ծովու նահանջ
 Դաշն, համաչափ. կամ հետեւի երկնի ծէսին՝
 Երբ իրիկուայ արեւն մեռնի արքայօրէն,
 Ու այն ատեն սըգացող մը երեք հըծծման
 Արձազանքով՝ վարագուրէ սիրոյ դամբան:

Մայքըլ Ֆիլլտ.— Ծածկանսն երկու
 Անգլիացի օրիորդներու — օր.
 Պրէտլի եւ օր. Բուբըր — որոնք կ'երգեն
 ազնիւ զգացումներ սիրոյ եւ
 հաւատքի:

ՃԱՄԲՈՒ ՎԱԽՃԱՆ

- Ի՞նչ պիտի՝ Տան ինձ երբ համբուս քել փրքի.
- Բու հափով լրոիկ սենեակ մը, որդի՛:
- Ո՞վ կ'ըլլայ բնկեր, երբ մութ է չորս դի.
- Ո՛չ ոք պիտի՝ տեսնես ցուրտին մէջ, որդի՛:
- Ո՞վ պիտի՝ փոփոխէ սաւան համբորդի.
- Այդ միակ սաւան չի փոխուիր, որդի՛:
- Ո՞վ պիտի՝ վառէ մոմ առսրւայ զարքի.
- Անլո՛յս կը ննջեն հոն յաւեհ, որդի՛:
- Ո՞վ պիտի՝ կանչէ զիս նինջես վերջ. — Որդի՛,
կանչող չ'ըլլար երբ համբուդ քել փրքի:

Համալրի՞ ՈւԸԼՖ. — Անգլիոյ ամենէն
երիտասարդ բանաստեղծներէն, Ի-
մաստասիրական խառնուածքով ու
վերլուծող գրիչով, որ կը փորձէ
մեկնել կեանքի առեղծուածը:

Լ Ր Ո Ւ Մ

Աղաւնի մը թառ է ըրեր խնձորենին,
 Ու երբ շարժի՝ թերթեր կ'իյնան տաքափով վար,
 Եւ որքա՛ն մեղմ, ո՛ր որքա՛ն սեղմ, որքա՛ն լըռին
 Ան կը մնչէ ու կը մնչէ հոն հեռասպառ:

Հորիզոնէն ամպ մը կ'ելլէ հանդիսաւոր,
 Ձիւնե՛ղ, ճերմակ, չըլացընող լոյսի վահան՝
 Ուր՝ արտոյտին ճախրող բիծը երգով սովոր՝
 Չափ կը պահէ թելի զարկին այդ հըրահան:

Բղէզն վարէն՝ խոտին թառած կը ծածռնի,
 Ու բանալով իր պատճա՛նը — փե՛ղկ շափիւղայ —
 Հի՛ւ կը թըռչի, վէտ վէտ թեւով ծիւնանի,
 Ու ստուժէն՝ խոտի ցոլունն ալ կ'երեւայ:

Սիւքի կանչը երբ ճիւղէ ճիւղ կ'անցնի ոլոր՝
 Ժա՛մն է լրման. այդ կառարեալ պահը Ի՛րն է՝
 Որ հակելով իր մեծ խորքէն՝ արտասուաթոր՝
 Օրհնող դէմքիւ լո՛ւռ համբոյր մը կը դըրոշմէ:

Բապրթ Նիքըլզ.— Պատերազմի
 սերունդէն բանաստեղծ. այդ տխուր
 օրերու իրապաշտ յոյզերուն քով՝ եր-
 գած է նաեւ քնութենապաշտ գողտ-
 րիկ զգացումներ:

	h ₂
Abercrombie, Lascelles.	Margaret's Song 27
Aldington, Richard.	After Two Years 47
Belloc, Hilaire.	The Early Morning 18
Binyon, Laurence.	The Little Dancers 16
Blunden, Edmund.	Wilderness 37
Blunt, Wilfrid Scawen.	A Nocturne 9
Bridges, Robert.	I Love All Beauteous Things 5
Brooke, Rupert.	The Hill 32
Campbell, Joseph.	The Old Woman 51
Chesterton, G. K.	The Praise of Dust 22
Colum, Padraic.	No Child 43
Davies, W. H.	The Kingfisher 17
De la Mare, Walter.	The Song of Shadows 20
Drinkwater, John	For a Guest Room 28
E. A. (George Russell).	Rest 13
Field, Michael.	But If Our Love Be Dying 52
Flecker, J. E.	Stillness 31
Flint, F. S.	Alba 45
Gibson, Wilfrid.	Home 25
Graves, Robert.	Lost Love 39
Hardy, Thomas.	To the Moon 8
Hodgson, Ralph.	The Hammers 49
Hueffer, F. M.	The Unwritten Song 21
Huxley, Aldous.	Doors of the Temple 46
Joyce, James.	Lean Out of the Window 30
Kipling, Rudyard.	Cities And Thrones And Powers 6

Lawrence, D. H.	Gloire de Dijon	38
Ledwidge, Francis.	The Wife of Llew	40
Masefield, John.	Cargoes	23
Mew, Charlotte.	Sea Love	44
Meynell, Alice.	At Night	10
Monro, Harold.	Solitude	42
Moore, T. Sturge.	A Duet	19
Newbolt, Henry.	The Death of Admiral Blake	12
Nichols, Robert.	The Consummation	54
Noyes Alfred.	Earth And Her Birds	26
Owen, Wilfrid.	Anthem For Doomed Youth	33
Sassoon, Siegfried.	Everyone Sang	36
Shanks, Edward.	The Storm	41
Sitwell, Edith.	The Fan	48
Sorley, C. Hamilton.	To Poets	34
Squire, J. C.	The March	35
Stephens, James.	Hate	29
Symons, Arthur.	Amends to Nature	14
Thomas, Edward.	The New House	24
Trench, Herbert	O Dreamy, Gloomy, Friendly Trees	15
Watson, William.	Wordsworth's Grave	11
Wolfe, Humbert.	Journey's End	53
Woods, M. L.	Rest	50
Yeats, W. B.	When You Are Old	7

628

2013

